

Abstrakt:

Disertace přináší představení vzájemného vztahu dějin a paměti. Klade si otázky po narůstajícím zájmu o paměť. V této souvislosti se rovněž snaží ukázat, že paměť vztah k minulému demokratizuje a významným způsobem tak rozšiřuje možnosti tematizace minulého i mimo oblast tradiční historiografie. Práce si všímá ovládnutí paměti v prostředí nedemokratických režimů, ale k úvaze rovněž předkládá hypotetické eventuality zneužití paměti v systémech demokratických. Zvláštní pozornost je věnována zkreslování paměti šoa.

Významnou měrou se disertace zabývá vzpomínkami přeživších šoa. Mezi klíčové roviny svědectví, které jsou v této práci sledovány, tak patří otázky vztahu přeživších k vlastním vzpomínkám a vzpomínání, jejich motivace k započatí vyprávění o minulém nebo naopak objasnění důvodů, které je vedly k tomu, že řadu let či desetiletí o válečných zážitcích mlčeli.

K rozboru komunikativní paměti přeživších byla využita „vzpomínková“ literatura šoa a vizuální archiv orální historie USC Shoah Foundation Institute for Visual History and Education. Disertace se zamýšlí nad možnostmi historického poznání, které příjemcům filmových svědectví tento archiv přináší. Klade si rovněž otázky po tom, k jakým didaktickým výzvám inspiruje. Na příkladu středoškolské výuky dějepisu je předloženo k diskusi několik didaktických přístupů. Ty nabízejí možnost jak s pamětí šoa, audiovizuálními svědectvími a oral history v edukačním prostředí pracovat.

Klíčová slova: paměť – přeživší šoa – audiovizuální archiv – didaktika dějepisu